מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות נסמך וסומך בצירוף סמיכות
- להבחין בין שייכות פרודה לשייכות חבורה
- לזהות ולהשתמש בתואר הפועל

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – זיהוי נסמך וסומך

1. א – בית
2. ב – אוכל
3. ב – בית הספר
4. ב – בתי ספר
5. ב – ספרו
6. ב – איך?

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הנסמך הוא המילה הראשונה בצירוף
2. נכון – כמו בית הספר
3. לא נכון – זו הגדרת שייכות פרודה, חבורה היא סיומת
4. נכון – מהר מתאר איך הוא רץ

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. בתי
2. חדרי
3. כיתות
4. של
5. חבורה

חלק ד׳ – התאימו שייכות פרודה לשייכות חבורה

1. ג (ספרו)
2. ה (ביתה)
3. ב (מחברתי)
4. א (חדרנו)
5. ד (ילדם)

חלק ה׳ – סדרו את שלבי בניית הרבים בצירוף סמיכות

1. מזהים את הנסמך, המילה הראשונה בצירוף
2. הופכים את הנסמך לצורת רבים
3. משאירים את הסומך ללא שינוי
4. מחברים את שתי המילים מחדש ובודקים שהצירוף נשמע טבעי

חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

1. שלושה צירופי סמיכות נכונים עם צורת רבים/שייכות תקינה, למשל ילקוט תלמיד - ילקוטו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- נסמך ראשון ומשתנה, סומך שני ולא משתנה
- פרודה - עם של, חבורה - סיומת
- תואר הפועל עונה על איך

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל בעל פה לפני הכתיבה כדי לחזק את השמיעה של הצירוף
- כדאי להציג דוגמה אחת מהכרטיס בית-בית ספר-בתי ספר לפני תחילת העבודה
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: סמיכות ושייכות

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על שתי מילים שהופכות למילה אחת (סמיכות), ועל מילים שמראות של מי משהו (שייכות).

📖 מילון קטן:

סמיכות	צירוף של שתי מילים שיוצר יחד משמעות אחת, למשל בית ספר
נסמך	המילה הראשונה בצירוף הסמיכות, היא שמשתנה בריבוי
סומך	המילה השנייה בצירוף הסמיכות, היא לא משתנה
שייכות פרודה	שייכות שנכתבת במילה נפרדת, כמו הספר של דני
שייכות חבורה	שייכות שמתווספת כסיומת למילה, כמו ספרו
יידוע בסמיכות	ה' הידיעה מתווספת לסומך ולא לנסמך
תואר הפועל	מילה שמתארת איך נעשית הפעולה, למשל רץ מהר

1 חלק א׳ – זיהוי נסמך וסומך

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה היא הנסמך בצירוף בית ספר?

א) בית ב) ספר ג) בית ספר ד) אין נסמך

2. איזו מילה היא הסומך בצירוף חדר אוכל?

א) חדר ב) אוכל ג) חדר אוכל ד) אין סומך

3. איפה שמים את ה' הידיעה בצירוף בית ספר?

א) הבית ספר ב) בית הספר ג) הבית הספר ד) בית ספר ה

4. איך כותבים בית ספר ברבים?

א) בית ספרים ב) בתי ספר ג) בתים ספר ד) בתי ספרים

5. איזו מילה מראה שייכות בלי המילה של?

א) הספר שלו ב) ספרו ג) הבית של דני ד) המחברת שלי

6. על איזו שאלה עונה תואר הפועל?

א) מתי? ב) איך? ג) כמה? ד) למה?

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בצירוף סמיכות הנסמך הוא תמיד המילה האחרונה	☐	☐
2	ה' הידיעה בסמיכות מתווספת לסומך	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	שייכות חבורה מבוטאת במילה נפרדת של	☐	☐
4	תואר הפועל יכול לתאר כיצד נעשית פעולה, למשל רץ מהר	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. בית ספר ברבים: _____ ספר

2. חדר אוכל ברבים: _____ אוכל

3. כיתת לימוד ברבים: _____ לימוד

4. הספר _____ דני הוא דוגמה לשייכות פרודה

5. המילה ספרו היא דוגמה לשייכות _____

4 חלק ד' – התאימו שייכות פרודה לשייכות חבורה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הספר שלו	___	**א.** חדרנו
2. הבית שלה	___	**ב.** מחברתי
3. המחברת שלי	___	**ג.** ספרו
4. החדר שלנו	___	**ד.** ילדם
5. הילד שלהם	___	**ה.** ביתה

5 חלק ה' – סדרו את שלבי בניית הרבים בצירוף סמיכות

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מחברים את שתי המילים מחדש ובודקים שהצירוף נשמע טבעי
☐	משאירים את הסומך ללא שינוי
☐	הופכים את הנסמך לצורת רבים
☐	מזהים את הנסמך, המילה הראשונה בצירוף

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

ענו בקצרה.

1. כתבו שלושה צירופי סמיכות הקשורים לכיתה שלכם (למשל: ילקוט תלמיד), ולכל אחד כתבו גם צורת שייכות חבורה מתאימה אם אפשר.

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין נסמך לסומך?

תנו דוגמה לשייכות פרודה ולשייכות חבורה

כתבו משפט עם תואר הפועל

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀